

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

ЕВРОПСКИ СУД ЗА ЉУДСКА ПРАВА

ТРЕЋЕ ОДЕЉЕЊЕ

ПРЕДМЕТ МИЛОВАНОВИЋ против СРБИЈЕ

(Представка бр. 19222/16)

ПРЕСУДА

СТРАЗБУР

19. децембар 2017. године

Ова пресуда је правоснажна, али може бити предмет редакцијске измене.

У предмету Миловановић против Србије,

Европски суд за људска права (Треће одељење), на заседању Већа у саставу:

Pere Pastor Vilanova, *председник*,

Branko Lubarda,

Georgios A. Serghides, *судије*,

и Fatoş Ağacı, *заменик секретара Одељења*,

после већања на затвореној седници одржаној 28. новембра 2017. године,

изриче следећу пресуду, која је усвојена на тај дан:

ПОСТУПАК

1. Предмет је формиран на основу представке (бр. 19222/16) против Србије, коју је Суду поднео према члану 34. Конвенције за заштиту људских права и основних слобода („Конвенција”) држављанин Србије, г. Зоран Миловановић („Подносилац представке”), дана 2. априла 2016. године.

2. Владу Србије („Влада”) заступао је њен заступник, госпођа Н. Плавшић.

3. Дана 10. новембра 2016. године притужба у вези са дужином поступка у питању достављена је Влади, а преостали део представке проглашен је недопуштеним на основу Правила 54. став 3. Пословника Суда.

ЧИЊЕНИЦЕ

4. Подносилац представке рођен је 1960. године и живи у Чуругу.

5. Дана 2. августа 2002. године, подносилац представке и један од његових колега (у даљем тексту „Тужиоци”), покренули су поступак против свог послодавца и тражили исплату заосталих зарада и осталих доприноса у вези са радом.

6. Дана 8. фебруара 2013. године, након две исплате, Првостепени суд у Новом Саду, конкретно његово одељење у Бечеју, одлучило је делимично у корист тужилаца и наложило њиховом послодавцу да свакоме од њих исплати одређене износе у вези са заосталим зарадама. Преостали део њихових захтева је одбијен.

7. Дана 15. априла 2013. године, Апелациони суд у Новом Саду преиначио је део горе наведене пресуде, истовремено потврдивши њен преостали део. Ова пресуда уручена је тужиоцима дана 6. јуна 2013. године.

8. Дана 29. јануара 2014. године, Врховни суд је одбацио ревизију тужилаца, будући је вредност њихових конкретних захтева била испод законског прага који омогућава овај правни лек.

9. Дана 9. априла 2013. године тужиоци су изјавили уставну жалбу, притужујући се на повреду права на суђење у разумном року у оспореним поступцима. У својој одлуци од 9. децембра 2015. године, Уставни суд је утврдио повреду њихових права на суђење у разумном року и свакоме од њих досудио ЕУР 800 у вези са претрпљеном нематеријалном штетом.

ПРАВО

I. НАВОДНА ПОВРЕДА ЧЛАНА 6. СТАВ 1. КОНВЕНЦИЈЕ

10. Подносилац представке се притуживао да дужина поступка није спојива са захтевом „разумног рока“, предвиђеним чланом 6. став 1. Конвенције који гласи како следи:

„Приликом одлучивања о његовим грађанским правима и обавезама ..., свако има право на ... суђење у разумном року пред судом...”

11. Период који треба разматрати почео је 3. марта 2004. године, када је Конвенција ступила на снагу у односу на Србију. Међутим, приликом оцене оправданости времена које је протекло након тог датума, у обзир се мора узети стање поступка у то време (видети *Симић против Србије*, бр. 29908/05, став 15, 24. новембар 2009. године).

12. Период о коме је реч окончан је 6. јуна 2013. године, када је пресуда Апелационог суда уручена подносиоцу представке (видети став 7. у горњем тексту). Тако је поступак трајао више од девет година и три месеца на два нивоа судске надлежности.

A. Допуштеност

13. Влада је навела да подносилац представке не може тврдити да је жртва наводне повреде.

14. Суд сматра да је примедба Владе уско повезана са суштином притужбе подносиоца представке и стога се мора здружити са основаношћу.

15. Суд даље примећује да ова притужба није очигледно неоснована у смислу члана 35. став 3. тачка а) Конвенције. Она такође није недопуштена ни по једном другом основу. Према томе, мора се прогласити допуштеном.

Б. Основаност

16. Према мишљењу Владе, утврђивање повреде и досуђивање накнаде за претрпљену нематеријалну штету представљало је довољно обештећење за повреду права подносиоца представке на суђење у разумном року.

17. Подносилац представке се са тим није сложио.

18. Суд подсећа да статус „жртве” подносиоца представке, у смислу члана 34. Конвенције, зависи од чињенице да ли су домаћи органи признали, било изричито или прећутно, наводну повреду Конвенције и да ли су, ако је неопходно, пружили одговарајуће обештећење с тим у вези. Тек када се испуне ови услови, супсидијарна природа заштитног механизма Конвенције искључује разматрање представке (видети, *Видатковић против Србије* (одлука) бр. 16231/07, став 26, 24. мај 2011. године; *Cocchiarella против Италије* [ВВ], бр. 64886/01, став 71, ЕСЉП 2006-V и *Cataldo против Италије* (одлука.) бр. 45656/99, 3. јун 2004. године).

19. С тим у вези, Суд констатује да је Уставни суд нашао да је право подносиоца представке на суђење у разумном року повређено (видети став 9. у горњем тексту), чиме је призната повреда на коју се притужује и, заправо, испуњен први услов утврђен праксом Суда.

20. Статус жртве подносиоца представке затим зависи и од тога да ли је досуђено обештећење одговарајуће и довољно у погледу правичног задовољења како је предвиђено чланом 41. Конвенције (видети *Dubjaková против Словачке* (одлука), бр. 67299/01, 19. октобар 2004. године).

21. Суд примећује да се у предметима због дужине поступка једна од карактеристика довољног обештећења која може елиминисати статус жртве странке односи на досуђени износ. Овај износ зависи, нарочито, од карактеристика и делотворности правног лека. Стога, државе које су, као Србија, усвојиле правни лек осмишљен и за убрзавање поступка и за досуђивање накнаде, имају слободу да досуђују износе који – иако су нижи од износа који Суд досуђује – нису неоправдани (видети *Cocchiarella*, цитирана у горњем тексту, ст. 96, 97.).

22. У овом предмету, осим што је утврдио повреду, Уставни суд је утврдио да подносилац представке има право на износ од ЕУР 800 на име тражене нематеријалне штете. Међутим, Суд примећује да је накнада која му је досуђена знатно нижа од оне која се, у пракси Суда, додељује за слична кашњења. Да ли се додељени износи могу сматрати оправданим, треба, међутим, разматрати у светлу свих околности предмета. Оне укључују не само трајање поступка у одређеном предмету, већ и вредност досуђеног износа гледано у светлу животног стандарда у држави о којој је реч и чињеницу да се према националним

системима накнада углавном досуђује и исплаћује брже него када о неком питању треба да одлучи Суд према члану 41. Конвенције.

23. С обзиром на материјал у спису предмета и на посебне околности поступка у питању, Суд сматра да се износ досуђен подносиоцу представке не може сматрати довољним и да, према томе, не представља одговарајуће обештећење за претрпљену повреду.

24. Суд стога закључује да подносилац представке није изгубио статус жртве, у смислу члана 34. Конвенције. Примедба Владе, с тим у вези мора се, према томе, одбацити.

25. С обзиром на горе наведено, а посебно у вези са ставом о статусу жртве подносиоца представке, Суд закључује да је дужина поступка у питању била прекомерна и да није испунила захтев „разумног рока”.

26. Према томе, дошло је до повреде члана 6. став 1. Конвенције.

II. ПРИМЕНА ЧЛАНА 41. КОНВЕНЦИЈЕ

27. Члан 41. Конвенције прописује:

„Када Суд утврди прекршај Конвенције или протокола уз њу, а унутрашње право Високе стране уговорнице у питању омогућава само делимичну одштету, Суд ће, ако је то потребно, пружити правично задовољење оштећеној странци.”

A. Штета, трошкови

28. Подносилац представке је тражио ЕУР 75.000 на име нематеријалне штете и 9.928.464,87 динара и пратећу камату у вези са материјалном штетом.

29. Влада је оспорила ове захтеве.

30. Суд не примећује никакву узрочну везу између утврђене повреде и наводне материјалне штете. Према томе, он одбацује овај захтев. С друге стране, он подносиоцу представке досуђује износ од ЕУР 3.100, на име нематеријалне штете, умањен за све износе који су можда већ исплаћени с тим у вези на домаћем нивоу.

31. Будући да подносилац представке није поднео никакав захтев на име трошкова насталих пред домаћим судовима и овим Судом, није ништа досуђено у вези с тим.

B. Законска камата

32. Суд сматра да је примерено да затезна камата буде заснована на најнижој каматној стопи Европске централне банке уз додатак од три процентна поена.

ИЗ ТИХ РАЗЛОГА, СУД, ЈЕДНОГЛАСНО,

1. *Одлучује* да здружи са основаношћу прелиминарну примедбу Владе у вези са статусом жртве подносиоца представке, и одбија је;
2. *Проглашава* притужбу подносиоца представке о дужини поступка допуштеном;
3. *Утврђује* да је дошло до повреде члана 6. став 1. Конвенције;
4. *Утврђује*
 - (а) да тужена држава треба да подносиоцу представке исплати, у року од три месеца, износ у висини од ЕУР 3,100 (три хиљаде и сто евра) на име нематеријалне штете, заједно са порезом који се може наплатити на тај износ, који ће се претворити у валуту тужене државе по курсу важећем на дан исплате, након одузимања свих износа који су можда већ исплаћени по овом основу;
 - (б) да по истеку горе наведена три месеца до исплате, треба платити обичну камату на горе наведени износ по стопи која је једнака најнижој каматној стопи Европске централне банке уз додатак од три процентна поена.
5. *Одбија* преостали део захтева подносиоца представке за правично задовољење.

Састављено на енглеском језику и достављено у писаној форми на дан 19. децембра 2017. године, у складу са правилом 77. ст. 2. и 3. Пословника Суда.

Fatoş Aracı
Заменик секретара

Pere Pastor Vilanova
Председник